

# CONDIȚII PSIHO-PEDAGOGICE ȘI ARTISTICE DE FORMARE A ORIENTĂRILOR VALORICE LA STUDENȚI ÎN PROCESUL EDUCAȚIEI COREGRAFICE

*Svetlana TALPĂ, lector*

## *Summary*

*The article highlights the value-orientational component of choreographic education in the universal and European values. The structural elements of choreographic education are distinguished and such peculiarities as integrity, structuralness, hierarchicalness, interdependence of space and environment and multiplicity of description is distinguished in the following article. The idea of education and educational environment forming, the components of which are interacting objectives, content and organization of training activities.*

*„Țineți minte întotdeauna prezentul pe care îl construiți.*

*Ar trebui să fie viitorul pe care îl vreți”.*

*Alice Walker*

„S-ar crede că dacă ne îndeletnicim prea mult cu munca, suntem mai departe pe calea adevărului”. Munca poate fi folositoare sau nefolositoare sufletului, după cum o săvârșim [2, p. 56].

Educația tinerilor se bazează pe reforme economice și politice care au ca rezultat schimbări socioculturale. Politizarea intensă a societății afectează în mod variabil modelarea și dezvoltarea generației mai tinere, funcționarea instituțiilor de învățământ, mass-media și alte instituții sociale. Tinerii studenți au ocupat un loc important în dezvoltarea statului și a societății civile. O atenție deosebită este necesară în studierea valorilor studenților, crearea condițiilor adecvate psihologice și pedagogice eficiente, care să contribuie la formarea și dezvoltarea orientărilor valorice și a valorilor în ansamblu. Schimbările în viața morală-psihologică, legală și spirituală a studenților au dus la dezvoltarea unor noi

atribute legate de cultură și moduri de gândire. Tinerii disting libertatea de alte condiții de activitate ca un constituent prioritar în autoafirmarea personalității și în autodeterminarea ocupațională. Cu toate acestea, schimbările în societate au făcut anumite probleme mai acute, cea mai importantă fiind lipsa de pregătire a tinerilor pentru a determina în mod independent modalitățile de activitate socială și pentru a construi relații de parteneriat în societate.

O societate, a cărei devenire se accelerează, face o mișcare inversă, și îndărătul gesturilor mecanice, trebuie să descopere omul și viața spiritului. Lucrul acesta trebuie să-l realizăm, iar ceea ce ne poate ajuta cel mai bine în acest mers al studentului spre săvârșire este cultura, și anume educația coregrafică.

1) Dacă coregrafia are o valoare de cultură, e pentru că ne arată oamenii în situații care le dezvăluie caracterul [1, p. 63-64].

Odată cu reformarea statului basarabean, este evident că este nevoie de schimbări considerabile în sistemul educațional în totalitate prin construirea unei noi paradigme de studiu și educație. Activitățile ar trebui să fie îndreptate către crearea celui mai eficient mediu educațional care nu numai că va contribui la dezvoltarea generală a personalității, ci va crește și constituentul de valoare al învățământului superior.

*Ce însușiri vom da studentului pe care vrem să-l formăm?*

Cred că în toate învățămintele și în toate disciplinele putem da studentului, într-un mod progresiv, o anumită atitudine interioară, care poate fi arma lui cea mai prețioasă în lupta pe care o va avea de purtat [5, p. 59]

✓ Primul element al acestei atitudini, prima din aceste calități este *calmul*.

Cu cât extinderea mușchilor merge mai greu, cu atât studenții au tendința să-și piardă sânge-rece, cu atât trebuie să-și păstreze calmul. Aceasta este nu numai o problemă de atitudine; este o problemă de sănătate. Psihologia ne poate fi de ajutor, ca și biologia;

dar ne-ar mai trebui și o anumită doză de ironie îndreptată spre noi înșine mai degrabă decât spre ceilalți.

✓ A doua însușire pe care trebuie s-o dezvoltăm este *imaginația*.

2) Într-o lume stabilă, principala calitate este rațiunea: trebuie să deducem, să prevedem, să precizăm. Într-o lume mobilă și care se reînnoiește mereu, ne trebuie spirite inventive – și, în primul rând, multă inventivitate pentru propria viață. Nu este chiar atât de ușor. Subliniind importanța imaginației creatoare într-o lume în accelerație, se poate spune despre învățământul superior, specialitatea *Dans clasic și popular*, că aici se inventează. Tot aici sunt formați profesori de dans pentru învățământul preșcolar, se nasc vocații, dacă nu cumva s-au manifestat înainte. În orice caz, aici ele sunt puse la încercare, precizate, dezvoltate [1, p. 64].

✓ Una din calitățile pe care educația coregrafică mai trebuie să le dezvolte la specialiștii în devenire este: *spiritul de echipă*.

În universul nostru tehnic nu există acțiune eficientă care să nu ceară cooperarea mai multor oameni. Cele mai strălucitoare aptitudini sunt ca și sterilizate când cel care le posedă nu e capabil să le integreze într-o acțiune de ansamblu.

✓ O altă calitate este *curajul*. Nu avem dreptul să ascundem specialistului în devenire despre primejdiile pe care îl așteaptă. El pătrunde într-o lume unde nu are un loc rezervat și unde destinul lui va fi mereu pus în discuție. La toate nivelurile va trebui să inventeze ceva, dar invenția cere curaj. E ușor să repeți, dar e mult mai greu să întreprinzi. A începe o acțiune impune totdeauna un efort penibil. Trebuie curaj ca să accepți riscuri și să iei inițiative.

✓ O altă calitate, mai importantă poate decât toate celelalte, este *simțul umanului*.

El este astăzi mai indispensabil ca oricând într-o lume pe care o fascinează tehnica și unde, totuși, cele mai grave probleme sunt acelea pe care le pune însuși omul.

Analiza surselor științifice psihologice și pedagogice recente dedicate problemei formării orientărilor valorice a tinerilor dezvăluie o serie de lucrări care analizează fundamentele teoretice și metodice, psihologice și pedagogice ale orientărilor valorice, formarea virtuților coregrafice în generațiile mai tinere (D. Risner, Susan W. Stinson, J. A. Meglin). Condițiile psihopedagogice și artistice ale adolescenților în cadrul educației coregrafice de M. Eliade, S. Ilieșiu, I. Ginot, M. Michel, G. Căciuleanu.

Metodele inovatoare de organizare a activităților educaționale au fost studiate de O. Akimova, O. Kobernik, V. Shakhov și alții. Fundamentele psihologice ale educației coregrafice și culturii au fost examinate de Jerome Barkow, Cindy Van Acker ș.a.

**Scopul** studiului este de a descoperi condițiile psihologice și pedagogice a studenților prin educația coregrafică eficientă.

Valoarea personalității a sensului coregrafic este generată de persistența afecțiunii atât pentru cel mai apropiat, cât și pentru cel mai îndepărtat mediu în care o persoană locuiește și care are o semnificație. Este bine dovedit că esența psihologică a educației coregrafice reprezintă un proces subiectiv-subiect bazat pe mecanismele psihologice de dezvoltare a sferei de motivație-valoare a personalității (sentimente, credințe, valori, virtuți): identificare, condiționare emoțională, urmărire, motivație medierea, conformitatea, intrarea într-un rol social-cultural, coerența internă a opiniilor. Poziția principală care stă la baza teoriilor științifico-teoretice ale studiilor pedagogice asupra problemei educației coregrafice îl reprezintă pe student/elev ca pe un important fenomen sociocultural, mobilizator spiritual care cuprinde apărarea intereselor naționale. În astfel de cazuri, educația coregrafică este înțeleasă ca o valoare prezentă în toate aspectele existenței sociale, care este o achiziție spirituală primordială a personalității. Ea caracterizează cel mai înalt nivel al dezvoltării personale și se manifestă în auto-realizarea activă pentru binele societății.

Formarea și dezvoltarea educației coregrafice este influențată de:

- nivelele sociale, economice și culturale pe care societatea le are în prezent, tipul și caracterul sistemului politic;
- geografice, naționale, culturale și alte caracteristici ale țării;
- un grad în care problemele educației coregrafice au fost studiate de știința pedagogică;
- ideologia statului și designul social.

În plus, natura specifică a procesului pedagogic presupune acordarea bazei științifice pentru combinarea principiilor generale și specifice ale educației coregrafice a studenților din instituțiile de învățământ superior. În opinia noastră, acestea sunt:

○ principiul echilibrului abstract și al idealurilor și obiectivelor specifice ale educației coregrafice, pe care noi îl înțelegem ca fiind principiul echilibrului personal și social echilibrat al educației coregrafice;

○ principiul activității motivate-inteligente manifestat în sfera de motivare-valoare a personalității;

○ principiul activității pozitive în clasă și în afara clasei (pregătire suplimentară și autoeducativă);

○ principiul complexității și adecvării coordonate a influențelor educaționale în procesul educației coregrafice prevede disponibilitatea concepției de funcționare (program) a educației coregrafice a studenților;

○ principiul colectivității în educația coregrafică presupune educarea studenților într-un grup și printr-un grup.

Este evident că mobilizarea studenților coregrafi va fi eficientă în următoarele condiții:

**Condiția 1.** Educația coregrafică implică orientarea ulterioară a unui absolvent la activitățile publice; disponibilitatea de a organiza activități; incluziunea culturală a societății atât personal, cât și prin intermediul organizațiilor sociale; realizarea aspirației de a dezvolta

cultura, de a susține legea și ordinea, de a lua o poziție socială activă, să acționeze atât ca subiect de conducere, cât și ca obiect, incluzând un subiect al automanagementului, al gestionării propriei vieți și al activităților.

**Condiția 2.** Educația coregrafică a studenților/elevilor își va atinge obiectivele cu condiția soluționării complexe a problemelor educației morale, culturale și sociopolitice pe baza următoarelor principii: reflectivitate, care oferă subiectivitate în formarea poziției civile a personalității; interactivitate, care prevede verificarea cunoștințelor, abilităților și abilităților personale cu scopul de a înțelege propriul potențial, rolul în autotransformarea creativă și transformarea mediului social; autorealizare, îndreptată spre conceptualizarea poziției civile a personalității, formarea propriei inițiative bazată pe posibilitatea de a oferi unui student dreptul de a alege modalitățile de a acționa în instituția de învățământ ca model al societății civile.

**Condiția 3.** Educația coregrafică implică o realizare echilibrată a funcțiilor orientate spre orientările valorice socială și personalitate, și preia rolul elementului creator de sistem al procesului educațional. Evaluarea rezultatelor educației coregrafice se realizează pe baza sistemului de criterii și include criterii țintă și de proces care determină gradul de realizare a sarcinilor și principiilor educației coregrafice. Poziția unui student este văzută ca un sistem stabilit de opinii care reflectă atitudinea socială condiționată a unei persoane față de cultura națională, arta coregrafică, societate civilă și propriul sine ca parte a acesteia, reprezentată funcțional în contextul orientării socioculturale și acte de comportament social. În structura poziției unui student și a unui student coregraf se disting valorile lumii, componentei motivaționale și comportamentale active.

Având în vedere punctele-cheie descrise mai sus, considerăm oportun să propunem următoarele condiții ale educației coregrafice:

- ✓ crearea mediului de influență pedagogică (universitate, cluburi de studenți, asociații etc.);
- ✓ pregătirea subiecților din mediul educațional la universitate pentru a lucra în această direcție;
- ✓ asigurarea deschiderii procesului educațional la expunerile socioculturale și politice, prin crearea de mijloace semnificative de valoare și de stăpânire a disciplinelor ocupaționale;
- ✓ introducerea unui sistem de clase care să faciliteze dezvoltarea și formarea sentimentelor coregrafice;
- ✓ organizarea muncii care vizează educația coregrafică prin implicarea sistemului de autoreglementare a studenților;
- ✓ oferind un ansamblu de scopuri, principii, metode, abordări, subiecte, forme de proces educațional și componente ale activității pedagogice, care ar putea contribui la transformarea intereselor personale într-o poziție stabilă de viață conformă cerințelor societății;
- ✓ acționând monitorizarea pedagogică a coregrafului.

Condițiile psihologice ale educației coregrafice implică luarea în considerare a componentelor motivaționale, intelectual-sensibile și volitive ale personalității. Formarea constitutivului motivațional este un factor de simulare a personalității de a lucra în mod activ asupra propriului sine, a autodezvoltării, a perfecțiunii de sine și a formării educației coregrafice ca un indicator important al dezvoltării personalității [4, p. 97].

Motivele comportamentului coregrafic sunt legate de angajarea în viața spirituală a societății. O parte proeminentă în dezvoltarea activității cognitiv-motivaționale este reprezentată de interes ca stimul în activitatea cognitivă, precum și de organizarea unei activități energice cu surse în: factori interni (determinați de nevoile personalității – cognitive, sociale – aspirația la a fi folositor societății, realizarea succesului); factori externi (determinați de structura condițiilor sociale ale realizării funcțiilor vitale – cerințele

societății față de cetățenii săi, anumite așteptări și posibilități, condiții de realitate obiectivă și mediu); factori de personalitate (determinați de personalitate – interese, aspirații, opțiuni, opinii, atitudine față de societate)

Este doar o combinație a celor trei factori care facilitează educația coregrafică a studenților. Condițiile pedagogice ale educației coregrafice reprezintă o totalitate de factori care ar asigura eficiența formării punctelor de vedere ale studenților bazate pe valoare. Această posibilitate este condiționată de disponibilitatea în procesul educațional a informațiilor intelectuale (educaționale, analitice, empatică, influențe emoționale) care ar contribui la atingerea scopului principal al educației coregrafice în noile condiții sociale și economice – înțelegerea esenței și particularităților coregrafice în Republica Moldova ca fenomen socio-cultural. Este important să se țină seama de trăsăturile de vârstă psihologică ale studenților cu inteligența lor deja formată și dezvăluită în procesul studierii [3, p. 41].

Formularul de evaluare este, de asemenea, important și servește ca un sistem de rating care permite obținerea aprobării de la un educator; procesarea suplimentară a materialelor, contribuția unor opinii, idei, gânduri, concluzii – totul contează. Condițiile pedagogice ale educației coregrafice urmăresc atingerea integrării activităților intelectuale, emoționale și practice.

Astfel, educația coregrafică a studenților se realizează prin factori obiectivi și subiectivi. Factorii obiectivi includ nivelul de democratizare a relațiilor sociale, condițiile economice, sociopolitice, activitățile organizațiilor civile și inițiativele. Cele subiective cuprind atmosfera moral-psihologică în societate, autoritatea statului, interesele și nevoile indivizilor. În condițiile educației coregrafice a studenților, factorii de acest fel sunt reprezentați de un mediu socio-cultural.

Paradigma formării sentimentelor coregrafice la studenți este condusă de mecanismul cooperării orientate spre personalitate a



subiectelor de activitate, bazate pe prioritatea personalității, a relațiilor reciproce și a comunicării; selectarea strategiei generale, a formelor și tipurilor de activitate a educației coregrafice fiind determinată de natura specifică a mediului sociocultural al universității. Scopul poate fi atins prin umanizarea procesului educațional. Din moment ce elevii reprezintă un subiect considerabil al vieții sociale, se acordă o atenție deosebită punctelor de referință ale personalității, atitudinii active față de realitate, aspirației la cunoaștere de sine, autodeterminare și autoafirmare. Cu toate acestea, lipsa experienței sociale, nivelul scăzut de pregătire pentru autoeducație, indică nevoia studenților de a beneficia de asistență de la subiecții sistemului de învățământ al unei universități (tutori, cadre didactice, decani, directori etc.), ale căror acțiuni vizează dezvoltarea tinerilor, pregătirea oamenilor pentru aplicarea socială a cunoștințelor și dobândirea experienței civile. Educatorii dintr-o universitate influențează elevii nu numai prin cerințe, ci și prin atmosfera relațiilor umane: respect reciproc, asistență reciprocă, serviciu public exemplar.

**Concluzii.** Astfel, în afară de condițiile menționate mai sus, ar fi utilă distingerea altor condiții pedagogice:

- integritatea sistemului de învățământ coregrafic, includerea acestuia în mediul educațional al unei universități;
- disponibilitatea inovațiilor care vizează îmbunătățirea sistemului de învățământ coregrafic al unei universități dintr-o poziție orientată spre personalitate;
- caracterul umanist al relațiilor în cadrul unei echipe;
- stilul democratic de gestionare și dezvoltare a autogovernării studenților; utilizarea (în procesul educației coregrafice) a centrelor socioculturale externe, educaționale și a mediului natural;
- cooperarea și colaborarea unei instituții educaționale cu alte instituții sociale în domeniul educației coregrafice;

- crearea condițiilor pentru formarea poziției coregrafice, dobândirea experienței de activitate coregrafică utilă publicului în contextul educației continue;
- atitudinea bazată pe valoare față de sănătatea fizică și psihologică;
- formarea motivației de a trăi viața sănătoasă prin cultura fizică și dans.

Coregrafia este o valoare care are loc în toate sferele statului și ale societății, servește ca o realizare spirituală importantă a personalității, caracterizează nivelul înalt de dezvoltare personală și se manifestă în realizarea activă a personalității pentru binele societății.

### **Bibliografie**

- 1) Berger, G., Omul modern și educația sa. Psihologie și educație, București, 1973.
- 2) Bujor, N., Comorile sufletești, Liceum 1996.
- 3) Yesina, Y.A., Psychological and pedagogical conditions of the patriotic education of young students. În: Psychology of personality. pp. 39–41. Published at [http://www.logosbook.ru/VOS/08\\_2008/39\\_41.pdf](http://www.logosbook.ru/VOS/08_2008/39_41.pdf) [accesat 12.03.2009].
- 4) Zdereva, G.V., Patriotic education of young people, edited by V. I. Schegol, Togliatti, 2003.
- 5) Biretska, L., The patriotic education of students. PSYC.pdf, p.59
- 6) <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/15290824.2004.10387250?journalCode=ujod20> [accesat 12.03.2009].

### **COREGRAFIA TEMATICĂ, CU SUBIECT**

*Ion BENCHECI, lector*

#### *Summary*

*Dance is a social instrument of physical and spiritual education, in which the image of dance is one of the forms of reflection of reality and it has an objective cognitive and educational*